

ЈКП „БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ“

Напомене уз финансијске извештаје за 2012. годину
(у РСД хиљада)

27. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА-наставак

Одложени приходи по основу уплата Оснивача, примљених донација и партиципација

	31-Дец-12	31-Дец-11
	ДИН'000	ДИН'000
Стање 1.1.	15.014.302	14.589.874
Уплате партиципације са ПДВ-ом (стара методологија)	162.052	284.585
Уплате партиципације са ПДВ-ом (нова методологија)	1.303.645	632.535
Уплате града са ПДВ-ом инвестиције	426.328	394.209
Нереконструирани средства од стране Оснивача за инв. (са ПДВ)	115.742	-
ПДВ у нереконструираним потраживањима од Оснивача за инв.	(18.986)	-
Пренос на приходе укидање у складу са амортиз. (Напомена 4)	(614.213)	(577.318)
Пренос на приходе ПДВ у уплатама града (Напомена 4)	(65.406)	(60.286)
ПДВ на партиципацију (стара методологија)	(29.635)	(44.301)
ПДВ на партиципацију (нова методологија)	(205.521)	(94.733)
Повећање ненапл. потраж. по основу прикљ. објеката (без ПДВ-а)	(400)	42.872
Корек. претх.става-уплата пренета из ранијих година	2.777	-
Измештање топловода-повећање у току године без ПДВ-а	1.587	21.199
Повећање незатв. аванса по новој метод. без ПДВ-а	(168.180)	(170.262)
Повраћаји	(5.486)	(4.287)
Корекција по налазу ревизора	5.079	-
Остало	(134)	215
Стање 31.12.	<u>15.923.551</u>	<u>15.014.302</u>

Уплате партиципације од стране физичких и правних лица, по старој методологији, у тренутку уплате, евидентирају се као одложени приход уз формирање обавезе за порез на додату вредност. Укидање одложених прихода се врши сразмерно амортизацији обрачуној за објекте (основна средства) која су изграђена из предметних средстава. Наведени поступак је идентичан и за уплате Оснивача по основу инвестиционих пројеката., изузев обрачунавања обавезе по основу пореза на додату вредност.

У оквиру уплата партиципација по старој методологији приказане су и уплате ЈКП „Инфостан“ на посебан рачун Предузећа, које представљају пренос уплаћених средстава од стране грађана по основу Програма 21000 станова за измирење обавеза за прикључење на даљински систем грејања на рате. Наведене уплате увећане су и за износ обустављених средстава на име услуга ЈКП „Инфостан“ по том основу. Обрачун пореза на додату вредност по овом основу извршен је на све прикључене објекте, без обзира на број рата који је преостало за наплату.

По новој методологији, у тренутку уплате партиципације представљају примљени аванс, уз формирање обавезе за порез на додату вредност. Приликом прикључења објеката, издаје се коначан рачун који затвара аванс и повећава одложене приходе, уколико је исти износ коначног и авансног рачуна. Уколико је корисник по коначном рачуну у обавези да плати преостали износ у целости или на рате, формира се, осим обавезе за ПДВ и одложених прихода и потраживање за наведени износ. Да би се на исправан начин, без пребијања

ЈКП „БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ“

Напомене уз финансијске извештаје за 2012. годину

(у РСД хиљада)

27. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА

РАЗГРАНИЧЕЊА - наставак

позиција, приказало кретање конта одложених прихода, у горе наведеном прегледу, укупне уплате по новој методологији у износу од РСД 1.303.645 хиљада сведене су на износе који се евидентирају на конту одложених прихода на следећи начин:

- умањени су за повећање незатворених аванса у односу на 31.12.2011. године у износу од РСД 168.180 хиљада, обзиром да исти немају пандам у конту одложених прихода до тренутка прикључења,

- увећане су за повећање ненаплаћених потраживања у износу од РСД 2.377 хиљада без ПДВ-а. На тај начин се из горе приказаних укупних уплата по основу издатих коначних рачуна елиминишу уплате по рачунима који су издати претходне године и који су у том периоду повећали одложене приходе, а укључује уплате по издатим коначним рачунима у 2012. години.

28. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ И ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ

Судски спорови

Предузеће је укључено у већи број судских спорова који проистичу из његовог свакодневног пословања и односе се на комерцијална питања, као и питања која се тичу радних односа, а која се решавају или разматрају у току регуларног пословања.

Правна служба Предузећа извршила је процену исхода наведених спорова и на основу процењеног потенцијалног утицаја губитка спорова на одливе ресурса из Предузећа формирана су резервисања по том основу у пословним књигама Предузећа (Напомена 24).

Финансијски лизинг

Предузеће је било прималац финансијског лизинга за возила (ХИПО Лизинг), са роком отплате од 60 месеци, са каматном стопом која се креће од 7,57% до 8,44% на годишњем нивоу. Предметне обавезе су у потпуности измирене 2012. године.

Издата средства обезбеђења

Предузеће је на дан **31.12.2012. године** издало следећа средства обезбеђења:

- 6 бланко соло меница издатих по Уговору за испоруку природног гаса са ЈП „Србијагас“;
- 2 бланко соло менице издате по Уговору о куповини нафтних деривата ОМV Србија;
- 3 овлашћења издата Алфа Банци у укупној вредности од РСД 450 хиљада као средство обезбеђења у вези коришћења бизнис картица;
- 2 овлашћења издата Поштанској штедионици приликом отварања текућих рачуна, у укупној вредности од РСД 200 хиљада.

Издата овлашћења доспевају у 2013. години.

Осим тога у 2013. години, издата су и следећа средства обезбеђења:

- 2 бланко соло менице издате ЈП „Електропривреда Србије“ по уговору о испоруци електричне енергије за Сектор Нови Београд, број VI-11926;
- 2 бланко соло менице издате ЈП „Србијагас“ по уговору број VI -12065 за испоруку природног гаса на подручју Бановаца и Батајнице;
- 1 овлашћење Алфа Банци у вредности РСД 150 хиљада као средство обезбеђења у вези коришћења бизнис картица.

Напомене уз финансијске извештаје за 2012. годину
(у РСД хиљада)

29. ЦИЉЕВИ И ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА

Главни ризици који произилазе из финансијских инструмената Предузећа су ризик ликвидности, ризик промене курса валута и промене цена. Политике управљања овим ризицима изложене су у даљем тексту.

А) Ризик од промене курса страних валута

Највећи ризик који Предузеће сноси је ризик промена цена енергената. У том смислу, обзиром на корелације између цене мазута, гаса, односно сирове нафте и курса долара на светском тржишту, Предузеће је и по овом основу индиректно под утицајем промене курса страних валута.

Б) Ризик промене цена и ризик неликвидности

Предузеће је изложено ризицима промене цена и то у највећој мери цена енергената, која је везана за цене на светском тржишту. На неликвидност Предузећа додатно утиче неликвидност привреде и смањена платежна моћ становништва. Оснивач је у току 2012. и 2013. године одобрио значајно повећање цена топлотне енергије. Као резултат тога и смањеног утрошка енергената уз рестриктивне набавке, Предузеће је у 2012. години остварило након дуго година добит. Међутим, обавезе према ЈП „Србијагас“ су и даље изузетно велике. Разлог за наведену контрадикторност налази се у следећим чињеницама:

1. Износ тренутног дуговања према ЈП „Србијагас“ је последица дугогодишњег несразмера између цена енергената и цена топлотне енергије који је у претходним периодима генерисао губике и обавезе које се и данас измирују;
2. Повећање цене топлотне енергије, не значи увек у пропорционалном износу и повећање номиналног прилива у Предузеће, већ напротив, смањење стопе наплате уз корелацију осталих чинилаца у окружењу (неликвидност привреде, незапосленост и слично). Такође, повећање цена топлотне енергије је врло често одобравано касно у односу на повећање цена енергената и настали временски геп Предузеће и данас плаћа кроз обавезе према ЈП „Србијагас“;
3. У периоду изузетно ниских температура, према захтевима надлежних секретаријата града Београда, Предузеће је било обавезно да продужава грејни дан и да остварује више просечне температуре у објектима од прописаних. Процењује се да је на тај начин генерисано нових трошкова за око 1 милијарду динара које, као и претходно поменуто губитке, Оснивач није покрио, већ их и данас сервисира Предузеће;
4. Део потраживања од Оснивача и надлежних секретаријата града Београда, услед очекивања да исти, сходно праксом кретања наплате у претходним периодима, измире дуговања, није на дан 31.12.2012. исправљен и износи преко 2 млрд динара;
5. У 2012. години није било субвенција Оснивача за енергенте нити отписа камате од стране ЈП „Србијагас“. Највеће обавезе за гас настају у току грејне сезоне (6 месеци), а грејање се у највећој мери наплаћује равномерно (становништво) током 12 месеци, што је један од разлога настанка огромних износа обрачунате камате за неплаћен гас.
6. Кретање прилива у последњим месецима 2012. године је алармантно и наговештава, осим већ поменуто исправке вредности потраживања према Оснивачу

ЈКП „БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ“

Напомене уз финансијске извештаје за 2012. годину
(у РСД хиљада)

29. ЦИЉЕВИ И ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА-наст.

- и буџетским институцијама, значајно повећање исправке вредности потраживања у наредном периоду и сходо томе смањену могућност сервисирања текућих обавеза;
7. Износи потраживања од купаца, буџетских установа и Оснивача у укупном износу превазилазе износ дуговања према ЈП „Србијас“.

В) Утицај светске економске кризе

Последице светске економске кризе, осим већ поменутог утицаја курса долара и цена енергената на светском тржишту, индиректно утичу на пословање Предузећа преко смањене опште ликвидности и куповне моћи корисника система за даљинско грејање. Као што је напоменуто, Оснивач је одобрио значајно повећање цена које могу за последицу имати у будућности смањену стопу наплате, уколико се општи негативни привредни тренд са свим пратећим негативним последицама настави.

Значајан део од укупних месечних потраживања Предузећа односи се на потраживања од буџетских институција града Београда и Републике Србије. Услед смањених буџетских прилива, Оснивач и Република су врло често у немогућности да измире своје обавезе благовремено. У ову групу потраживања Предузећа убрајају се и попусти које Оснивач одобрава социјално угроженим категоријама становништа.

Смањени буџетски приливи имплицирали су и смањену могућност Оснивача да учествује у финансирању значајних инвестиционих пројеката. С друге стране приливи од партиципација су значајно смањени, а због великих дуговања за енергенте Предузеће готово да није у могућности да самостално финансира инвестициона улагања. Проширење конзума у претходним годинама на неким грејним подручјима није пратило адекватно проширење капацитета на извору, као и улагања у топловодне мреже које се мора реализовати у скорије време у циљу побољшања и одржавања квалитета услуге.

Предузеће је у току 2012. године и надаље предузело или наставило започете активности у циљу смањења ризика којима се изложено и то :

- 1) у циљу повећања наплате потраживања, реализован је нови начин фактурисања и информисања потрошача о износу дуговања, уз сталне напоре да нередовне платише кроз систем протокола и репрограма стимулише на плаћање. Предузеће у будућем периоду све своје ресурсе мора да усмери према повећањау стопе наплате потраживања;
- 2) у циљу смањења трошкова енергената, Предузеће други правац деловања усмерава према смањењу губитака у мрежи и контроли прикључености објеката, искључивањем нередовних платиша, као и ригорозним режимима рада у оквирима Одлуке о снабдевању топлотном енергијом града Београда;
- 3) усвојена одлука о попусту од 5% за благовремено плаћање за пословни простор се и даље примењује;
- 5) благовременом набавком мазута под напред описаним условима Предузеће је обезбедило неопходне залихе енергената и остварило значајне уштеде по том питању;
- 6) унутрашњим мерама штедње Предузеће је смањило све трошкове на које је могуће утицати;

ЖКП „БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ“

Напомене уз финансијске извештаје за 2012. годину
(у РСД хиљада)

29. ЦИЉЕВИ И ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА-наст

- 7) рестриктивним планирањем, смањена ликвидна средства усмеравају се на неопходне набавке;
- 8) настављање са досадашњим пажљивим финансијским управљањем ограниченим ликвидним средствима.

Предузеће ће наставити са мерама предузетим у 2011. години и уз помоћ Оснивача настојати да минимизира негативне ефекте горе набројаних ризика, обзиром да је контрола већине од наведених у надлежности Оснивача и Републике Србије, а могућности повећања наплате потраживања су све мање како се привредна активност и запосленост смањују.

Све набројане активности представљају обавезу Предузећа да рационално располаже са повереним средствима и извршава делатност од јавног интереса за локалну самоуправу и енергетски систем Републике Србије. Сви досадашњи напори представљали су само тренутно решење актуелних проблема, најчешће потенцирани пред сам старт грејне сезоне и пребацивање терета губитака на потрошаче. Без системског приступа и проналажења трајног решења за евидентан дисбаланс између цена топлотне енергије и цена енергената чија ће флукуација у будућности бити још израженија, ЖКП „Београдске електране“ ће врло брзо доћи у ситуацију апсолутне неликвидности. Настављање оваквог тренда неликвидности, превасходно ће имати последице на могућности ЈП „Србијагас“ у погледу набавке нових количина гаса за текућу и следећу грејну сезону, а индиректно и последице на енергетски систем Републике Србије уз задуживање привредних субјеката који ће ланац неликвидности додатно убрзати.

30. ВАНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА

	31-Дец-12 ДИН'000	31-Дец-11 ДИН'000
Ванградски топловод ТЕНТ Обреновац	1.387.151	1.387.151
Потраживање од Прве Југослов. Швајцарске банке	26.916	26.915
Инвестиције у току Љиг	0	27.323
Дате гаранције и менице	0	7.651
Одмаралиште Будва и Брзеће	921	921
Остало	1.793	4.441
	<u>1.416.781</u>	<u>1.454.402</u>

Позиција ванградског топловода ТЕНТ Обреновац односи се на обустављену инвестицију која је приликом преласка на МФСИ искњижена из пословних књига и евидентирана у ванбилансној евиденцији. Саставни део ванградског топловода био је и мост преко реке

Саве чија је изградња, као и изградња читавог топловода обустављена. У току 2008. године потписан је „Протокол о реализацији изградње моста преко реке Саве у Обреновцу,, број 2-16028 од 2.10.2008. године , усвојен одлуком Управног одбора број 7-14543/2 од 10.09.2008. године, којим се дефинише наставак изградње моста и његово

ЖКП „БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ“

Напомене уз финансијске извештаје за 2012. годину
(у РСД хиљада)

30. ВАНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА-наставак

довођење у функционално стање. ЖКП „Београдске електране“ неће сносити трошкове реализације овог Протокола. Према тумачењу правне службе Предузећа, наведени Протокол није довољан основ за искњижење обустављене инвестиције из ванбилансне евиденције.

Предузеће води судски спор по основу потраживања од Прве Југословенско Швајцарске банке и у складу са исходом поменутог спора биће спроведена одговарајућа књижења.

Позиција „Инвестиције у току Љиг“ односи се на улагања у објекте у Хотелу Љиг која су извршена у периоду 1999-2001. године. У периоду улагања Хотел Љиг је био у саставу Предузећа. У тренутку формирања и одвајања зависног предузећа „Сувобор“, извршена је процена имовине чија вредност је обухватила и наведена улагања, а за целокупан процењени износ извршена је докапитализација учешћа Предузећа у д.о.о „Сувобор“. Како до тренутка књижења процене имовине зависног предузећа у активи ЖКП „Београдске електране“, није извршен пренос са инвестиција у току на основна средства у употреби, даље евидентирање овог износа на позицији инвестиција у току би резултирало дуплим књижењем. Из тог разлога је, приликом прве примене стандарда, наведени износ исњижен са инвестиција у току Предузећа, обзиром да је обухваћен у процењеној вредности имовине „Сувобора“ и прекњижен у ванбилансну евиденцију. Његово даље задржавање у ванбилансној евиденцији било је у корелацији са обезбеђивањем неопходних података у будућности при евентуалној промени статуса зависног предузећа.

У току 2012. године, у склопу активности на систематизацији информација и расположиве документације везане за имовину Предузећа, у циљу примене Закона о јавној својини и дефинисању носиоца права јавне својине и корисника, односно закупаца непокретности у јавној својини носиоца, констатовано је да у пословним књигама Предузећа нису евидентирана 4 стана у граду Љигу, власништво ЖКП „Београдске електране“. Предметни станови су резултат пословних активности из периода 1999.-2002. година и представљају надокнаду СО Љиг за изведене радове на објектима те општине. До 2012. године уговори о предметним становима нису достављени на књижење, а исти првобитно нису били ни оверени у суду, што је накнадно, ретроактивно реализовано. Улагања по основу којих је Предузеће дошло у посед ових станова, су већим делом идентификована у наведеној Инвестицији у току. На основу мишљења правне службе Предузећа, наведена 4 стана је потребно увести у пословне књиге Предузећа што је урађено у 2012. години и накнадно је извршен њихов попис са стањем на дан 31.12.2012. године. Након тога, преостали део ванбилансне позиције је искњижен, обзиром да су разлози за њену евиденцију престали.

Ванбилансна евиденција је пописана са стањем на дан 31.12.2012. године и све промене настале у току 2012. године садржане су у информацији Управном одбору Предузећа. Значајно смањење вредности осталих позиција у оквиру ванбилансне евиденције односи се на искњижавања позајмица горива датих другим правним лицима у периоду од 1995.-2001. године у укупном износу од РСД 2.522 хиљада. Искњижавање је извршено на основу одлуке Управног одбора Предузећа број I-22316/10 од 21.11.2012. године, уз достављено правно мишљење о могућностима добијања судског спора ценећи веродостојност документације која је на располагању из тог периода и застарелост.

ЈКП „БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ“

Напомене уз финансијске извештаје за 2012. годину
(у РСД хиљада)

31. ДОГАЂАЈИ НАКОН БИЛАНСА СТАЊА

Сви догађаји након биланса стања који имају за последицу материјално битне корекције извештаја су презентоване у напоменама уз поједине позиције биланса стања и успеха.

32. ЛЕГАЛИЗАЦИЈА ОБЈЕКТА И ИМОВИНА ПРЕДУЗЕЋА

Предузеће је у законском року поднело пријаве за легализацију, првобитно 2003. године по старом закону, а 2009. године су обновљени захтеви. Урађени су геодетски снимци свих већих топлана у периоду од 2003.-2007. године. Усвајањем новог Закона о планирању и изградњи 2009. године, уведени су нови захтеви у погледу обавезујућих садржаја геодетских снимака, тако да је неопходна израда нових, који ће између осталог, садржавати и места прикључења објеката на парцели на спољашњу инфраструктуру.

Ступањем на снагу Закона о јавној својини, дефинисани су носиоци права јавне својине као и корисници, односно закупци непокретности у јавној својини носиоца. Град Београд као Оснивач Предузећа, предузео је активности на координираном прикупљању података од комуналних предузећа на територији града у циљу израде јединствене базе података и утврђивања непокретности на којима ће јавна предузећа имати право својине, односно непокретности на којима ће бити корисници и сходно томе, дефинисање непокретности на којима јавна предузећа не могу стећи правно својине (мрежа).

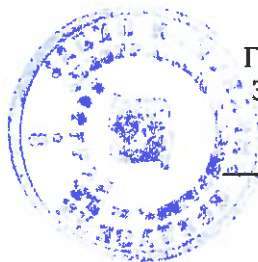
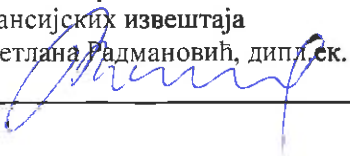
У циљу реализације захтева Оснивача, Предузеће је формирало комисију са сталним задатком прикупљања свих информација и документације везане за непокретности којима Предузеће располаже, управља или користи по било ком основу, а у циљу усаглашавања са новим Законом о јавној својини. Сходно томе, Предузеће је Оснивачу и Републичкој Дирекцији за имовину доставило у 2012. години све расположиве податке о непокретностима које користи по било ком основу.

33. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Званични средњи девизни курсеви Народне банке Србије, коришћени за прерачун девизних позиција биланса стања на дан 31.12.2012. и 2011. године износе:

	2012.	2011.	Индекс 2012/2011
ЕУР	113,7183	104,6409	108
УСД	94,1922	80,8662	116

Лице одговорно за састављање
Финансијских извештаја
Свијетлана Радмановић, дипл. ек.

ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР
Зоран Предић, дипл. мащ. инж.

